

[Tyroll]

var placeret i elendige boligforhold, der bl. a. er et resultat af saneringspolitikken.

En familie var for 2 år siden flyttet ind i en rummelig lejlighed i et forhus på Nørrebro. Ved indflytningen fik de at vide, at boligen var kendt bevaringsværdig ifølge saneringsplanen. Det betød endnu 20 års levetid for ejendommen normalt. Tidligere havde familien beboet dårlige og direkte sundhedsfarlige lejligheder med sygdomme til følge. I de sidste 2 år havde børnene praktisk talt ikke været syge, og de var faldet godt til i kvarteret. Lejligheden var i modsætning til de tidligere udstyret med bad og toilet. Nu må familien skifte bolig igen, fordi dens ejendom skal rives ned for at give plads for nyt byggeri på grunden. Huslejen vil stige til langt over, hvad de nuværende beboere vil kunne betale. En fornuftig modernisering ville have betydet en betalelig husleje. Nu bliver familiens rødder igen revet over, og hvad kommer den så til at bo i? Alene usikkerheden giver psykiske problemer.

En anden familie blev ved indflytningen gjort opmærksom på, at den måtte forvente huslejstigning på godt 100 pct. som følge af modernisering. Det viste sig at blive en huslejstigning på godt 600 pct. Desuden skulle der med en måneds varsel betales 11.000 kr. i forhøjet forudbetalt leje plus den første månedlige leje. Familien, enlig mor med tre børn, er på vej tilbage til trange og usunde forhold med tilbagevendende sygdomsproblemer og nervøsitet.

Det er konsekvenserne af den forkvælede boligpolitik, som regeringen bl. a. har lagt ryg til gennem diverse reaktionære boligforlig. Det er resultatet af hensynet til profitinteresserne i stedet for at lade sociale og sundhedsmæssige hensyn komme i første række i sanerings- og boligpolitikken i det hele taget. I dag rives bevaringsværdige ejendomme ned, mens brandfælder og saneringsmodne ejendomme bliver stående. Fupmodernisering og ejerlejlighedsspekulation driver simpelt hen rundt med familierne, og det er den politik, som man ser bort fra, når man laver redegørelser som denne fra regeringens side.

Desforuden kan der siges en hel del om det forebyggende arbejde i arbejdsmiljøet og den klasseproblematik, som også kommer til udtryk her. Fordelingen af de dominerende sygdomme i det nye sygdomsbillede er klart

klassebetonet. Udenlandske som danske undersøgelser – de sidste er dog ret sparsomme – viser klart dette. Med dårligt arbejde og lav social status, som det hedder, i det undertrykkende konkurrencesamfund følger f. eks. større risiko for psykiatrisk indlæggelse. Amerikanske undersøgelser viser det.

I New York er hyppigheden af forskellige psykiske fænomener i forskellige socioøkonomiske lag blevet undersøgt. Den procentdel, der er symptomfri, falder kraftigt med faldende social og økonomisk status. I højeste statuslag var således 24,4 pct. symptomfri mod kun 9,7 pct. i laveste statuslag. I højeste statuslag var procentdelen af psykisk handicappede tilsvarende 17,5 pct. mod 24,9 pct. i laveste statuslag.

Herhjemme findes der undersøgelser for tvangsindlagte patienter på psykiatriske hospitaler og for børns indlæggelser. De viser det samme billede. Om tvangsindlagte siger undersøgelsen, at ingen patienter tilhørte de tre øverste af i alt ni statuslag. 23 pct. tilhørte statuslag 4-6, der omfatter 41 pct. af befolkningen, og 77 pct. af patienterne tilhørte statuslag 7-9, der omfatter 59 pct. af befolkningen. Det er altså, ikke overraskende, de laveste statuslag, der er hårdest ramt.

En undersøgelse af børn indlagt på amtspsygehuset i Glostrup viste, at børn af forældre med lav social status havde dobbelt så stor indlæggeshyppighed på psykiatrisk afdeling som på kirurgisk afdeling, og omvendt havde børn fra hjem med høj social status tre gange så lav indlæggeshyppighed på psykiatrisk afdeling som på kirurgisk.

Undersøgelser af dødeligheden for forskellige erhverv peger i samme retning. De hårde, ensformige og ringe betalte job fører til stor overdødelighed. Det er ufaglærte specialarbejdere i forskellige sektorer og dernæst faglærte, det især går ud over. Det er det dårligt betalte, beskidte og støjende arbejde og den daglige umyndiggørelse, der slider. Det er de manglende muligheder for at bruge egne skaberevner og -trang i sociale sammenhænge. De er undertrykt af arbejdsgivernes eller igangsætternes, som de selv ynder at kalde sig, ret til at lede og fordele efter forgodtbefindende. De igangsætter på andres vegne og bremser dermed samfundets flertal. De igangsætter på bekostning af lønarbejderklassens sundhedstilstand og benytter sig af lønarbejderklassens manglende muligheder